

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: KÜHAR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje i Medjimurje

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkört és nyílter 1'50 dinár, rendes 1'— Din., apróhirdetés 0'70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

Az előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. július 27.

30. Szám.

Tultermelés.

Irtta: PREK MORICZ

Ha kitörök egy ablakszem, vagy a gyerek cipőcskéjére új talp kell, mert nem mehet vele az iskolába, már olyan neszezés van a szegény ember házában, mintha tudja a jó Isten, mi történt volna? Pedig az egész csak annyi baj, hogy az ablak szemet be kell vágatni, a cipőcskét meg kell talpaltatni! Elfogy egy új üvegtábla, meg elfogy egy új bőrdarab, amit az egyik meg a másik gyár állított elő. — Mondom, ilyenkor csak zsémbelődünk, zugolódunk s nem gondolunk arra, hogy mi lenne akkor, ha soha semmi el nem törne, soha semmi el nem használna, szóval, el nem fogyna?

A felhozott két kis példa közönséges gazdaságpolitikai kérdés, s mondhatni bátran, hogy egész életberendezésünk ilyen kérdések megoldásának szakadatlan láncolata. — Termelünk, — fogyasztunk! — Ámde a fogyasztás pénzkidrással jár. — A szegény munkás embernél pedig éppen az a baj, hogy pénze olykor-soha sincs, vagy ha van, akkor is rendesen kevés van s ilyenkor meg éppen nagyon is másra kellene, nem a pillanatnyilag felmerült kiadások fedezésére.

— A gazdag embernek ilyesmi nem okoz gondot, az könnyen fizethet, tehát könnyen fogyaszthat is — de nem így a szegény dolgozó, akinek minden garasa már jó előre biztos helyre van szánva. — A szegény ember tehát nem fogyaszt, pedig nem állíthatja senki sem azt, hogy az ő számára nem terem kenyér, meg hus, vagy nem készül posztó? Dehogyan nem csak úgy, mint a gazdag ember számára! Ám, a pénzes ember, — a kapitalista fogyaszt, kiveszi mindenből a maga részét, — igaz, hogy meg is fizeti! A pénztelen szegény, a dolgozó, a munkás csak a legszükségesebbet fogyaszthatja, de minden esetre még annyit sem mint a mennyit magának és családjának fogyasztani kellene a kész szükségleti anyagokból, így tehát ő utána fölösleg marad, s önkénytelenül elősegíti a tultermelést. Így marad mindentféle anyagból, cikkből, több mint a mennyi elhasználódik, elfogy. — A kész-

Politikai hírek.

Az igazságügyi miniszteriumban szakértők szorgalmasan dolgoznak az új tisztviselőtörvényen, amelynek e hó végéig el kell készülnie. — Az új törvény nagy körültekintéssel készül s remény van rá, hogy a tisztviselők minden igényét a lehető legnagyobb mértékben ki fogja elégíteni. — Az új törvény kidolgozásán az összes miniszteriumok szakértői közreműködnek.

Ugyancsak a legfőbb monopolgazgatóság is új törvényt dolgozott ki, mely nemsokára érvénybe is lép.

Dunjics Radoszláv bán, ki ellenőrző körúton van a Sumadiában, — érdekes nyilatkozatot adott az újságíróknak. — Nyilatkozata a következő: Minden reményem meg van arra, hogy a nép be fogja látni, hogy a parlamentáris rezsim nem fog többé visszatérni, legalább is mindaddig amíg erkölcsileg, anyagilag és fizikailag nem leszünk teljesen egészségesek.

Megjelent a fogyasztási adókról szóló pénzügyminiszteri rendelet. A rendelet szabályozza a bányászati és a községi fogyasztási adókra vonatkozó előírások vég-

rehajtását. A bányászati és a községi fogyasztási adót csak az eladott árucikkekre lehet kivetni. Csak azokra az árukra s csak abban a magasságban lehet adókat kivetni és beszélni, a hogyan azt a pénzügyminiszter, illetve a bán az állami fogyasztási adókról szóló törvény értelmében jóváhagyta.

Franciaország—Olaszország. Mindkét ország kormánya kijelentette, hogy a folyó évre a hadihajók építési programját nem hajtja végre. Így az éles ellentét a két ország között enyhült.

Románia. Az utóbbi időben papok és tanítók izgatására több városban nagyobb zavargás volt, zsidó üldözéssel kapcsolatban. A kormány fegyveres erővel elfojtotta a zavargásokat s sok izgatót tartóztatott és börtönre vetett.

Magyarország. Gömbös Gyula magyar honvédelmi miniszter a leghatározottabban ellenzi Otto trónralépését. Szerinte soha sem lehet megengedni azt, hogy a legitimizmus álláspontja Magyarországon érvényesüljön, mert ez Ausztriában hasonló mozgalmat váltana ki, már pedig Magyar-

letek felszaporodnak, felhalmozódnak, nem szükséges többet készíteni, gyártani, mert nem fogy a készáru és anyag. Megáll a munka — tultermelés van.

A tultermelésnek pedig a végső eredménye mindig a gazdasági csőd. — Legyen bárkinek valamiből igen sokja, azt maga nem tudván elhasználni, elfogyasztani s ha el nem adhatja a nyakán marad, mint mondani szokták, vagyis csődöt mond vele.

A tultermelésnek más ellenszere nincs és nem is lehet, mint a fogyasztás. — Az volna a legideálisabb állapot a világon, ha a termelés meg a fogyasztás mindig úgy kiegyensúlyoznák egymást, hogy nem állanak elő veszedelemes különbségek, nem keletkeznének fenyegető készlet-halmazatok, szóval sohasem lenne tultermelési válság: — következőleg gazdasági csőd.

A termelést követnie kell a fogyasztásnak. Aki dolgozik, termel, az fogyasszon is. — Hogy

pedig fogyaszthasson is a dolgozó, meg a munkás is: vagyis a termelő, meg kell neki adni arra a lehetőséget időben és pénzben. A munkáját meg kell díjazni úgy annyira, hogy fogyaszthasson is, azután pedig időt is kell neki adni a pihenésre, hogy azalatt szórakozzék és fogyasszon.

A munkaadó — legyen az akárki — ne azt tűzze ki célul magának, hogy a vagyonát felhalmozza a végletekig, hanem adja meg abból a munkásának is tisztességesen a bérét s ne dolgoztasson vele a kimerültségig.

A dolgozók, ha kipihenhetik magukat, nyugodtabbak lesznek lelkiileg is, óhajtani fogják a szórakozást, szóval költeni, fogyasztani fognak. — A fokozottabb fogyasztás fogja csökkenteni, megszüntetni a tultermelést, meg fogja szüntetni a gazdasági válságot!

Természetesen ez nem történhetik márhólnapra, ehhez idő, akarat és belátás kell.

ország szempontjából nem engedhető meg, hogy a volt monarchia bárminő formában is feltámadjon.

Bethlen István gróf magyar-miniszterelnök a múlt vasárnap Debrecenben beszámoló beszédet mondott, amelynek folyamán nyilatkozott a fontosabb politikai kérdésekről. — A vámunióról azt mondta, hogy a gondolat ugyan helyes, de a megvalósítása még nagyon messze van. Az európai államok konföderációjáról úgy nyilatkozott, hogy az elsősorban politikai kérdés, ha éppen gazdasági köpönyegbe bujtatják is. A királykérdésre vonatkozólag kijelentette, hogy minden pucesszerű megoldást veszélyesnek tart s annak teljes hatalommal állana utját.

Magyarország külpolitikai helyzete javult. Hágában megoldották azokat a kérdéseket, melyek megnehezítették a viszonyt a szomszédokkal. Az ország baráti viszonya Olaszországgal közismert, Franciaország megértő politikát folytat, Németországgal állandó a jó viszony, Ausztriával sikerült szorosabb barátságot létesíteni Schober kancellár útján. A kívánatos együttműködés csak a nemzetek egyenlőségén épülhet föl.

Spanyolország. A Spanyol kormány a belpolitikai viszonyok alapján elérkezettnek látja az időt arra, hogy az országnak parlamentet adjon. A népet felhívja a kormány, hogy legyen bizalommal iránta s jelzi, hogy a választásokat legkésőbb novemberre kintüzi, hogy az új parlament az év végén megalkulhasson.

Franciaország. A francia parlament külügyi bizottságában elhangzott interpellációkra válaszul Briand külügyminiszter kijelentette, hogy nézete szerint háború többé nem lehetséges s nem is engedhető meg. A francia kormány el van tökélve arra, hogy a békét a legnagyobb hiedelgévességgel fogja mindenkor megővni. Erről mindenki meg lehet győződve. — A külügyminiszter beszéde nagy hatást ért el.

Románia. Második Károly király megkoronázása szeptember 21-én lesz Gyula-Fehérváron. Az államfők közül csak Alekszander jugoszláv király lesz jelen.

Hírek Habsburg Ottóról. Egyes külföldi lapok híreket kö-

zölnek arról, hogy Ottó főherceg — aki november 22-én lesz nagykoru — nőül venne egy olasz királyi hercegnőt s elfoglalná a magyar trónt. Horthy kormányzó megmaradna királyi palatinusnak. Egyes lapok szerint ezeket a terveket Mussolini támogatná. Magától értetődő, hogy ezeknek a híreszteléseknek semmiféle komoly alapjuk nincsen, ami az egyes magas államférfiak nyilatkozataiból is világosan kitűnik.

Japánország. Japánban mindegyre nagyobb az elégedetlenség a londoni leszerelési egyezmény ratifikálása miatt. Az elégedetlenkedők élén Togo admirális áll, aki követeli a mostani tengerészeti miniszter lemondását. Togo igen nagy tekintélynek örvend Japánban s tartani lehet attól, hogy Japán az egyezményt nem fogadja el.

A török-perzsa határon megszüntek a harcok. A lázongó perzsa törzsek csapatait sikerült legyőzni s a rendet így helyreállítani. A perzsa csapatok a harcokban nyolcvan embert veszítettek.

Ilushoz!

Áthatolhatatlan sűrű köd gomolyg —
S bájosan elvéve reám mosolyg.
Találkozik szemünk pillantása,
Mint szerelmünk tűzének gyújtó lángja.

Hamvas orcádhoz simulok boldogan,
Igézetten, érzelmeiktől kábuitan.
Lehelleted mélyen magamba szívom
Kétkedőn, — valóság, avagy álom?

Szorítom riadtan, remegve karját,
Félve, hogy elveszem és elrabolják.
Szenvedélyesen kérve azt esdeklem:
Légy boldogságom és egyetlen kincsem!

Bántornyai Lajos.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. JULIUS hó 31 nap 31 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
27 Vasár	7. Pantaleon	Martha
28 Hétfő	Viktor	Pantaleon
29 Kedd	Márta	Beat
30 Szerda	Abdon és Sz.	Abd. n
31 Csüt.	Loy I. Ignác	Ernestine

AUGASZTUS hó 31 nap.

1 Péntek	Vas. szt. Péter	Petri. Kr.
2 Szomb.	Porcinkula	Gustáv

Vásárok:

28.-án Dolnja Lendava, Ormož, 3. aug.
Csakovec.

Időjárás:

Meleg napok, apró lecsapódás.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	175—210
"	Rozs	"	140—
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	130—
"	Köles	"	180—200
"	Hajdina	"	140—
"	Széna	"	60—80
"	Bab cseres.	"	400—
"	Vegyes bab	"	325—
"	Krumpli	"	35—50
"	Lenmag	"	480—500
"	Lóhermag	"	1000—1400
Bika	8—	9—	9.50 10.
Üsző	7—	7.50	8— 8.50
Tehén	4—	5—	6—
Borju	—	—	11— —
Sertés	—	—	13— —
Zsir l-a	—	—	29— 30—
Vaj	—	—	35—40
Szalonna	—	—	23— 25—
Tojás 1 drb.	—	—	0.75

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk.

100 Doll. (E. A.)	adnak itt	5550 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	"	4850 "
100 Márkért	"	1330 "
100 Frankért (Páris)	"	219 "
100 Pengőért	"	990 "
100 Schil. (Bécs)	"	798 "
100 Cseh kor.	"	168 "

— **Áthelyezés.** A m. szobotai adóintézettség főnöke, *Prelog*, adófelügyelői minőségben a maribori adóintézettséghez helyeztette át.

— **A predanovcei** önkéntes tűzoltó egyesület szeptember 7-én tartja meg mulatságát a Vlajféle vendéglőben.

— **G. Petrovci** székhellyel cipészegyesület alakult, melyre az érdeklődők szives figyelmét felhívja — az elnökség.

— **Valami a pintesekről.** A drávai bánóság pénzügyig. rendelete értelmében a termelő saját borainak kimérésére az engedélyt csak a termés székhelyére kapja. Csak kivételesen, ha a termés helyén arra való hely nem volna, kaphat a termelő saját lakhelyén engedélyt, de csak — s ez a közönséges pintesekre is vonatkozik — ha a vendéglős egyesület nincsen ellene. Smarnica kimérésére engedélyt nem adnak.

— **Autó szerencsétlenség.** Könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség történt a múlt héten M. Szobotán. *Kolenc* a „Novine“ szerkesztője autóján, melyen ő kivételesen *Hahn* nyomdász is ült, Beltinci felől hajtott hazafelé. Ahogy az autó a vasuti átjáróhoz ért, abban a pillanatban csukódott le a sorompó. Az elsőnél fejüket lehajtva keresztül bujtak, de a második sorompónak neki mentek. Szerencsére az utasoknak nagyobb bajuk nem történt, de az autó hűtője és szélfogója megrongálódott. A szerencsés megmeneküléshez gratulálunk.

— **A tyúklopások** ismét napirenden vannak. Alig mulik el egy éjszaka, hogy a faluban néhány helyen fel ne törnek a tyúkolakat, s pár csirkét és tyú-

kot el ne vinnének. Legutóbb is Puconcin négy helyen vittek el elég számbavevő mennyiséget.

— **Uj telefon.** A predanovci hitelszövetkezet mint új telefon előfizető kapcsolódott bele a telefonhálózatba s evvel megmutatta a modern korral való haladásra hajló kedvét. — Lám mi mindenre nem hasznos a hitelszövetkezet! Ennek egyöntetű határozatával — minden halogatás nélkül — meg lett a telefon, de a község maga ez előtt két évvel nem volt képes ezt keresztülvinni. Most fogja meglátni, hogy mily közhasznú dolog ez. A predanovci hitelszövetkezet haladó és agilis vezetőségének gratulálunk, egyben kívánjuk, hogy sok követőre találjon ne csak hitelszövetkezeteknél, de kissé tehetséges községeknél is, mert ez közgazdasági szempontból is fontos. A telefont most szereltetik s a héten már el is készül. Száma: „Puconci 2“ lesz.

— **Állattenyésztési különítmények,** a gazd. egyesület m. szobotai fiókjának kebelében, egyre szaporodnak. Legutóbb megalakult Predanovcin és Martjancin. Természetes csak olyan székhellyel alakulhat meg, ahol annak vezetésére alkalmas emberek állanak rendelkezésre. A vezetés sok munkával jár, azért furcsa gondolni arra, hogy minden falu önálló osztályt létesítsen. Ha a vezetés nem jó, nem pontos és ergo nem megbízható, lehet akármilyen erős az osztály, nem ér semmit. Azért az irigységet és büszkeséget félretéve, kapcsolódjunk és tömörüljünk; az adott célt csak úgy érjük el.

— **Primicia Turniscsén.** Fényes és magasztos ünnepély színhelye volt folyó hó huszadikán a turniscsei plebánia templom,

János bácsi végrendelete.

Irta: SÁRDI GYULA.

Még a világháború előtti években élt a szomszéd községben egy mindenkit szerető jámbor életű szegény sorsu ember, ezt az embert, aki ismerte a vidéken az ő kereszt nevén, csak János bácsinak szólították s ő ezzel meg volt elégedve, ennél nagyobb megtiszteltetést nem kívánt senkitől. Felesége Erzsébet néni, aki szintén minden jószágban férjét követő tiszta életű, takarékos, gazdálkodó asszony volt, sorsukkal megelégedve, hűséges életükért két hozzájuk hasonló fiugyermekkel áldotta meg a teremtőt, az idősebbik János, az ifjabbik Józsika volt, akik már kicsi gyermekkorukban a szülők jó példaadásából csak jót tanulva, mint egymást szerető testvér nevelkedtek föl. Az iskolából kikerülve erősebb mezőgazdasági és testi munkákat végező emberek lettek így. Ha a saját gazdaságukban nem volt elég munka, napszámra mentek, hogy megélhetésüket biztosít-

sák télire. János bácsinak néhány hold szántóföldje volt, melynek egyik végében éppen a temető volt; ez a föld termelte János bácsinak és családjának a napszámos mellék jövedelemmel együtt a tisztességes megélhetést. Nyári időkben itt dolgoztatott, itt végezte a szántási munkákat két kis tehenével, ebben a munkában találta legtöbb gyönyörűségét. A temető bekerített töltéséből kiemelkedő magas, bús fűzfák aláereszkedő galyaik árnyékában pihentetett néhány percig. Ezen idő alatt ő maga a temető avult mohás fejfáin olvasgatta a még ismerhető feliratokat. Ilyenkor egy-egy halotti énekre gondolt magában, boldogok már a halottak, kik az Urban alusznak el, mert a test a porból fölkel.

Gyermekei fölnevelkedvén János az idősebb már katona kötelezettségének is eleget tévén, vissza jött a kedves családi otthonba; innen járt munkára, Keresetét a családfenntartásra, atyjának rendelkezésére adta.

Igy történt, hogy János bácsi egy tavaszi szántáskor a temető föld-

jén szántott. Hamarjában sötét felhők borították el a gyengén melegítő tavaszi napsugárt hideg északi széllel, havas esővel. János bácsi a hideg esőtől átfázva dideregve érkezett haza a mezőről.

Erzsébet néni a gondos asszony áttöltöztette száraz ruhába, de a hideg eső testét áthatva János bácsi kénytelen volt ágyba feküdni és mert erős hideglelést s testében erős szaggatást érzett, egy hétig feküdt. Később az ágyat elhagyva, de mellében erős köhögés és nehéz lélekzés jelentkezett. Ereje gyengült, étvágya hiányos volt, állapota naponként rosszabbodott. A bekövetkező őszön János bácsi bár gyenge beteges állapotban a temetői földjén őszi szántást végzett s mint aki dolgát jól végezte s érzi hogy neki már nem sok ideje van az életben, még egyszer körülnézett a földjén s ekkor valami gondolatai támadtak: földjének szélességét meglépte, amely gyenge lépéseivel kerek száz lépést tett ki s visszafelé ötvenet lépve megállott, ostorát lebontva s annak nyelét arra a helyre leszurta s kapójával

még körülkerítve s beteges melléből egy nehéz sóhajtással teheneit megindítva indult hazafelé. Még néhány-szor visszatekintett az utóból, de a sűrű őszi köd csakhamar eltakarta gyenge szemét elől a temető legszélső bús fűzfáit is. János bácsi még néhány hétig lábadozott gyermekeit jó példára tanítva, de a gyengeség a nehéz lélekzés ágyba fektette. Egyik reggelre János bácsi már nagyon rosszul volt, beszédje szaggatott hiányos volt, feleségét és gyermekeit magához hívatta, erejét összeszedve félkönyökre támaszkodott, a két fiu karjukra emelte édesapjukat, szaggatott gyenge hangon kezdett beszélni: „Gyermekeim, végső akaratom, hogy csekély földcském közöttetek egyenlően megosztom. Ha meghalok menjetek a temetőbe, megtaláljátok az ostor nyelét beszúrva, körülötte még néhány kapavágás, azt hiszem nem tévedtem birtokom közepe ott lenne, onnan vegyétek az irányt, testemet oda temesétek, sirhalmom legyen közöttetek az örökös határ. Keletről Jánosé, nyugatról Józsié.“

(Folyt. köv.)

hol e napon mutatta be a Mindenhatónak első szent miséjét Vojkovic József, a márburgi teológián végzett új áldozó pap. Ugyancsak ezen alkalommal ünnepelték az új misés szülői boldog házasságuknak negyedik százados évfordulóját is. Ezen kegyeletes alkalommal első szent miséje folyamán az új misés szülőinek huszonöt éves frigyét is megáldotta. — A fényes asszisztenciával celebrált új, szent misén a manuduktori tisztet Lejkó István turniscsei káplán töltötte be, az ünnepi szónoklatot pedig Klekl József nyugalmazott plebános, volt országos képviselő mondotta. A szép ünnepély alkalmából Turniscsét több ezer hívő kereste fel, hogy az új misés áldásában részesüljenek. Az egyházi szertartást az új misés szülőinek házában fényes lakoma követte, amelyen háromszázötven vendég vett részt.

— **A szőlészeti és gyümölcsészeti iskola Mariborban** 1930. szept. 15.-én megnyílik, 2 évig tart, a látogatói 25 Din.-os béléggel ellátott kérvényeket 1930. júl. 31.-ig kötelesek beadni. (Banovinska vinarska in sadjarska šola v Mariboru 1792/30).

— **Az északi Prekmurje gazdaságának emelése céljából** el lett határozva, hogy egy mintagazdaságot létesít, amely tenyészköveket, baromfiakat, magvakat, gyümölcsöt, fákat stb.-it természetesen, hogy ne legyenek az ottani községek kényszerítve más járásból azokat beszerezni. A lódíjazásnál Beltincin aug. 19.-én két 500 Din.-os díj lesz kiosztva. A puonci törzskönyvelési bizottságnak 3000 Din. lett engedélyezve az aug. 30.-án tartandó tenyészállat kiállításra. Megvételre kerülnek fiatal kanok, kakasok, amelyek a kérvényezők között lesznek szétosztva. Ősszel 277-es számú vetésre való buza Beltincén, fák Rakicsányban kerülnek szétosztásra. Lépések tételnek aziránt, hogy a földadó leszállítassék. 2 napos kirándulás tartatik azokkal, akik a strukovci-i téli tanfolyamot elvégzik. (Sreski kmetijski odbor M. Sobota 17/2 10. júl. 1930.)

— **Sportnap Dolnja Dubrován.** A dolnja dubrovai sport klub, az elmúlt vasárnap nagy sportnapot rendezett az alsómuraközi és podravina sport fellendítésére. Ezen versenyre 10 klub nevezett be. Eredmények: Kerékpár verseny 7 és fél km. távon 1) Tkalec, Koprivnica, 2) Sremec A. Peteranec, 3) Vuger S. Koprivnica, 100 m. síkfutás Megyimurec Gy. D. Dubrava, 200 m. síkfutás Viser L. Prelog, 1000 m. síkfutás Loncsár L. Djelekovac. Staféta 4x100 Danica s.k. Sulydobás Nikonenko mérnök Danica s.k. Futball mérkőzés az alsómuraközi és podravina válogatott kontra ČSK. Csakovec eredmény 1:1 (0:0). A válogatott állandó fölényben és csak

a csakoveciek kitűnő kapusa révén végződött eldöntetlenül. A verseny után sportmulatságot rendeztek, ahol a nyereségy tárgyakat osztották ki.

— **A „Čakovec” — „Mura”** tennismérkőzés e hó 27.-én vasárnap lesz lejátszva Csakovecen.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Kötelező a vallásoktatás.** Öfelsége a király szentesítésével megjelent a népiskolákról szóló törvény megváltoztatásáról és kiegészítéséről szóló póttörvényt. Ezen póttörvény szerint az összes iskolákban kötelező a vallásoktatás. Az oktatást az illetékes lelkész végzi, illetve annak helyettese. Az oktatás költségeit az érdekelt községek viselik.

— **A gabona ára** jelentősen emelkedő tendenciát mutat, nemcsak minálunk, de a világpiacon is.

— **A gabonacséplés** erősen folyik mindenütt. Nálunk Prekmurjében szegényen fizet, s ha van kisebb vagy törpebirtokos, még kenyérre sem lesz elege, nem még adóra is hogy jusson. A krízis éltetője.

— **Angelescu román államtitkár,** Bajkán Sándor diák, három diák társaságában, a belügyminisztérium épületében, egyesek szerint három, némelyek szerint öt találó revolver lövéssel súlyosan megsebesítette. Még egy lövés leadását maga Angelescu akadályozta meg. A merénylőt és három társát, akik egy memorandum átnyújtásának ürügyével kerültek Angelescu elé, letartóztatták. Az orvosi segély a sebesüléseket nem tartja oly súlyosnak, hogy közvetlenül életveszélyesen hatnának. A merénylet oka bosszúállás. Állítólag Angelescu volt azon törvény értelmi szerzője, amely a dobrudzsai birtokok tulajdonjogát rendezi. Más értesülés szerint a bukovinai zavargások ellen életbeléptetett intézkedései miatt történt a boszu. Ez utóbbi annyival valószínűbb, mert e merénylet után letartóztatták a pogrom vezéreit Berindei pópa lakásán és 35 paraszt agitátort. A vizsgálat mindenre kiterjedően széles menetben folyik.

— **Szent Imre emlék ünnepek Magyarországon.** Budapesten augusztus 19—22.-éig igen nagyszabású emlékünnepeket tartanak. Ezekre az ünnepekre a római pápa külön követet fog küldeni. Lesznek alkalmi szónoklatok mindenféle nyelven, így Seipel volt osztrák kancellár s egy francia miniszter is fogszónokolni. Az ünnepeket egy nagy ájtatos kirándulással fejezik be Mária Remetén.

— **A hó a Karavankokon** szokatlanul korán esett a múlt héten, azért volt nálunk is hűvös az időjárás.

— **A magyar állami pénzverdében készülnek Bulgária ezüstpénzei.** A bolgár kormány megegyezett a magyar állami pénzverdével 20, 50 és 100, lévás ezüstpénz készítésére. A bolgár kormány nyolcszázegymillió léva értékű pénzt rendelt a magyar pénzverdében. A pénz egyik oldalán Borisz király képe, a másik oldalon pedig a bolgár állami címer lesz látható.

— **Amerikai hadihajók német kikötőben.** A világháború befejezése óta most történt először, hogy amerikai hadihajók európai körutjukban német kikötőket is meglátogattak. — A németek ünnepiesen fogadták az amerikai hajókat.

— **Óriási tüzvész Párisban.** Párisban elégett a Novelles Galeries nagyáruház, melyben 512 alkalmazott dolgozott. Az oltásnál 19 tűzoltó sebesült meg. A tűzoltásnál megjelent Tardieu miniszterelnök is.

— **Titokzatos repülő.** Svájcban lezuhant gépével egy francia újságíró, kinél fasiszta ellenes röpiratokat találtak. A repülő ilyen röpiratokat már Milanó fölött dobott le s valószínű hogy utjában visszafelé eltévedt. A repülőgép elpusztult, súlyosan sebesült utasát kórházba szállították. — Egy másik repülőnek sikerült elrepülnie az üldöző olasz repülőkhöz.

— **Villám csapott bele a repülőgépbe.** A multkor nagy vihar alkalmával mely egész Bosznia fölött elvonult, a Mosztár és Szarajevó között közlekedő repülőgépbe belecsapott a villám. A gép ezért és a felhők miatt kénytelen volt alacsonyan szállani. Ötszáz méter magasságban a villám újból belecsapott. A gép leesett, de szerencsére a két pilóta csak könnyebben sérült meg. A gép összetört.

— **A szesztilalom ára.** Az elmúlt évben Amerika a szesztilalom folytán alkalmazott hivatalnokok fizetésére százmillió dollárt adott ki. Az állam bevételei a szesztilalom folytán félmillió dollárral estek.

— **Tengeri utasok.** Nemrég a newyorki kikötőből egy napon kilenc nagy Oceánjáró gőzös indult el Európa felé összesen tizenháromezer utassal. Az utasok közül a legtöbb kiránduló, kik Európába jöttek szórakozni. Ennyi utas egy napon még soha sem hagyta el Amerika egyik kikötőjét sem.

— **Repülőgép és autó.** Ilyen különös szerencsétlenség sem történt még, mint mostanában Amerikában Baltimore mellett Salisbury város repülőtere mellett. Egy repülőgép kényszerleszállást végzett s már egészen alacsonyan repült, amikor egy gyorsan száguldó autó termett előtte oly hirtelen, hogy a veszedelem kikerülése már lehetetlenné vált. Az összeütközés folytán a repülőgép rázuhant az autóra, a légcsavar elkapta a soffört, aki oly súlyo-

san megsérült, hogy a kórházba szállítása közben meghalt. A repülőgép azután merőlegesen földbe furódott s megállt. A pilóta s a gép utasa csodálatosképen csak igen könnyű sérülést szenvedett.

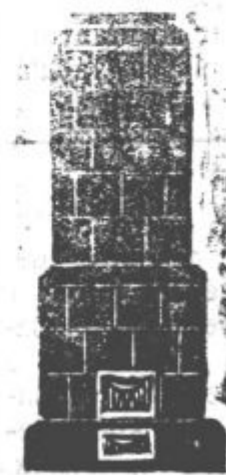
— **Férfivé változott.** A londoni újságok egy páratlan esetről írnak most, amely még eddig az orvosi tudományok is egyik legkritikább esete. Az angliai Tisbury községben lakik egy Miss Eva Burt nevű cseléd, aki eddig mint leány töltötte el életét. Most huszonkilenc éves s csodálatos változások történtek vele. Egyszerre csak azt vette észre, hogy ő nem leány többé, hanem férfi. Ez a változás egy nap alatt történt meg s ezen eset most az egész európai orvosi körökben élénken foglalkoztatja. Eddig teljesen úgy nevelkedett, mint a lányok s hangja is teljesen női hang volt, míg most erős férfi hangja van. Miután az orvosok mindent igazoltak, az anyakönyvvezető megengedte, hogy a nevét megváltoztassa sőt hozzájárult ahhoz is, hogy Mister Montagu Burte most már meg is nősülhessen. Az orvosi kamara foglalkozott ezzel az igen ritka nemi átváltozási esettel, mely az orvostudomány legkritikább esete. Mister Montagu most elveszi volt legkedvesebb barátját.

Márkusházi határban bérbeadó szántóföld és rét.
Bővebbet Prekmurška Tiskarnában.

Eladó.

Haláleset miatt **eladó** két szoba butor, konyhabutor, ágynemű és **üzletberendezés** áruval együtt. A ház bérbeadó, esetleg eladó is. Bővebb felvilágosítást ad **PREIS ADOLF M. SOBOTA**
Cerkvena cesta 13.

Prva stalna

največja i najfalejša

zaloga z **zidanimi pečmi**

i ploščami za štedilnike

(Kachel für Schparherd)

raznovrstne kvalitete v

velkoj izbiri

se nahajajo v trgovini galanterije i železine

GUSTAV DITTRICH-a
v MURSKOJ SOBOTI.

SPORT.**SK. Čakovec: ŠK. Celje 4:3.**

Elmult vasárnap vendégszerpelt Csákovecen barátságos mérkőzés keretében a Slovenski Športni Klub Celje, amely 4:3 arányu vereséget szenvedett a Čakovečki Sport Klubtól.

A játék lefolyása elég lanyha volt, tekintve hogy Č. S. K. 3 tartalékkal volt kénytelen játszani és a talaj az esőtől nagyon sikos volt; bíró Wagner Celje egy pár elnézéstől eltekintve, jó volt.

Annál szebb eredményt ért el a Č. S. K. tartalékfutbal csapata, amely a Š. K. Dolnja Dubraván pályafelavatás keretében játszott a Dubrava által e napra verbuvált vidéki jó játékosokból összeállított csapattal szemben 1:1 arányu eldöntetlent játszott, amely a tartalékosok részére jó eredmény. Csákoveciek kiegyenlítő gólját Dobos rugta.

Torma.**Érdeklődés.**

„Öregem, te tapasztalt ember vagy. — Mondd csak, mit gondolsz, az okosságot ugy-e örökölni szokták az emberek?”

„No, tudod, barátom, — az igazat megvallva, én még sem magamon, sem másan nem vettem ezt észre.”

A divat.

„Mondja csak drágám, nem restel maga harminc éves korában ilyen rövid ruhában járni?”

„Hát nem tudja maga, hogy most így divatos!”

„Nó, és ha maga még harminc évig fog élni, milyen rövid lesz akkor a ruhája?”

„Hát majd akkora meghoszszabbodik, akárcsak most az éltebb dákánál.”

Szíveség.

„Samu, légy szíves adj kölcsön tiz dinárt!”

„Szívesem, galambom, csak előbb váltanom kellene!”

„És mikor fogsz váltani?”

„Azt nem tudom, aranyom; — momentán azonban egyáltalában nincsen amit váltsak!”

A hőguta vagy napszúrás.

Az állat erős megmelegedéséhez nem szükséges, hogy a napfény, helyesebben hősugár közvetlenül érje a testet vagy a fejet. A túlfűtött szoba, a tulsufojt vagon, a zárt sorokban menetelő, hajtott emberek, állatok, a dolgozó aratók, a hajófütek, a napfürdőzők légköre, a meleg föld és a munka annyira felmelegítheti az állatot, hogy az emiatt hirtelen támadt savós beszűrő-

dés az agyvelőben, gégében, tüdőben, de főleg a lágy agyvelő burkokban gutaütésszerű halált okozhat. Ezt nevezik napszúrásnak vagy hőgutának. A halál gyakran a rosszullét után órák múlva áll be! Az állat (ember) a szervezetétől figyelmeztve lesz még idejében a nagy veszélyre (ha a szervezet nincsen fokozatosan hozzá szoktatva a nagy meleghez), hogy a légzés szaporább lesz, az állat túlerősen izadni kezd, rosszullét jelentkezik. Ha a bajon segítve nem lesz, szédülés, eszméletlenség csatlakozik. Az összeesett állat (ember) rángatózik mint a nyavalyatörős, a test hője 46 fokra is felemelkedik, a légzés meglássul és igen ritka lesz percenként 4-re súlylyedhet. Az eszmélet kivételes megmaradása esetén az ember beszélni képtelen. A bénulások sem ritkák, melyek nagyon lassan gyógyulnak. Utóbajok majdnem mindig maradnak ilyenek: az idegességek, nyavalyatörés, megbutilás, bénulások stb. A védekezések önként adódnak: Kerülni kell a meleg helyeket, a nagy izommunkát, az erősen szeszes italokat, a tulságos jóllakást. Éjjel dolgozzunk (akkor legyenek nincsenek). Szellőzzük és hűsítsük léghuzattal, nedves ruhákkal a szobát, az istállót. Sok helyen nagy szalmakalapot kötnek az állatok fejére. Gyakran itassunk. A megbetegedettek (Európában) 12 százaléka meghal, a forró égőv alatt a fele.

Az annakelőtte teljes egészséges volt állat (ember) orvoslása az agyvelő és agyhurok vizegyő megszüntetésében áll: A fej lassan fokozatosan lehűtendő. Kiadós érvágás után a savófelszivódás azonnal megindul. Az egész testet nem szabad hirtelen lehűteni pld. vízzel leönteni, hanem csak a fejet. Éppen ezért a beteget ne vigyük azonnal hűvös helyre, hanem hagyjuk ott ahol van egy ideig. Közben a szívet masszálni, izgatni kell, hogy a fokozottabb vérkeringéssel is az agyvizegyőt szüntessük. Ugyanezen okból fecskendeznek az orvosok az erekbe sós vizet. A bőrlégzést a bőrerek kitágulását dörzsöléssel fokozzuk. Sok vizet, hideg vizet az első órákban nem tanácsos adni. Legtöbbször ezek okozzák a késői órákmúltáni elhalást. Ha az életjelek némileg visszatértek vigyük a beteget fokozatosan hűvösebb helyre, de a fejre még nagyobb hideg alkalmazandó. Ha a hőguta a szobában, istállóban érte az állatot fokozatosan nyissunk ablakot, ajtot míg az orvos megérkezik. A meleg légvonalat nem árt senkinek, sőt ha a hideget megszoktuk semmiféle léghuzat nem árt az egyébként egészséges állatnak, embernek. Az agyonbogyolázot-

taknak persze a ráfúvás is betegségét okoz. Ezért ne féltsen senki a bőrt se a hidegtől se a melegtől, hanem szoktassa fokozatosan hozzá. Edzeni kell az állati egyébként egészséges testet, nem kényeztetni, de minden esetre észszerűen! — Nemes.

Közgazdaság.

Mezei egerek Prekmurjében. A báni intézőség a 9 községben tavasszal végzett egérkiirtási költséghez 6000 dinárral (25%) hozzájárult.

A jugoszláv postatakarék. A jugoszláv postatakarékpénztár felügyelő bizottsága ülést tartott, amelyen megállapították, hogy a június havi forgalom igen jó volt. Júniusban a betétesek száma 7393 új betétessel szaporodott s így most már 101.519 betevő van, kik összesen 154.484.000 dinárt helyeztek el betétként a postatakarékba.

Erdészeti és vadászati kiállítás. A ljubljana mintavásár augusztus 15.-étől szeptember 15.-éig lesz nyitva. Lesz kapcsolatosan nagyszabásu erdészeti és vadászati kiállítás is, aminő még nem volt Jugoszláviában; — ez lesz az első. Már eddig is nagy az érdeklődés a kiállítás ezen ágai iránt.

Jugoszláv borkiállítás Hollandiában. Jugoszlávia a hollandiai borfogyasztó közönség részére állandó borkiállítást fog rendezni, teljesen függetlenül minden más kiállítástól. Az érdekeltek a kiállítástól nagy eredményeket várnak.

Az ország termése június hó végén. A földművelésügyi miniszterium kiadta jelentését a vetések és a termés állásáról, valamint az állatállományt illetőleg is bántágonként csoportosítva. A Dráva bántágonban elmondható, hogy a jelentés minden tekintetben kedvező. Károk csak elenyésző csekély mennyiségben mutatkoztak, de ezek is inkább csak a kevésbé fontos terményeknél. A jószág állapota is minden tekintetben kielégítő.

Jugoszlávia a tengeri termelés terén. Jugoszlávia kukorica termelés tekintetében a világ államai között kitűnő helyet foglal el. Európában pedig Románia és európai Oroszország után a harmadik helyet foglalja el. A kukorica kivitel igen nagy, habár bevitelünk is van ebben a cikkben.

Romániában jobb a termés az idén, mint a tavalyi volt. Román mezőgazdasági körökben úgy számítanak, hogy az idén ötven-hatvan ezer vagon buza kerül kiszállításra. Most mezőgazdasági hitelintézetet szándékoznak felállítani, mely az exportot irányítaná.

Eladó

Dolnja Lendaván 2 ház egy telken 800 négyszög öles 21. és 22. sz. alatt. A házak külön is megvehető. Van hozzá nagy kert, gyümölcsös, 10 hold föld, erdő és leelőjoggal. Érdeklődők forduljanak D. LENDAVÁN a 21. sz. alatti lakoshoz.

Aki el akarja adni

birtokát, házat, villáját, kereskedését vagy vendéglőjét vagy ilyesmit venni akar, forduljon A. BAČIČ ingatlan forgalmi iroda képviselőjéhez Dolnja Lendava, Glavna ulica 18. 1

HALLÓ! HALLÓ!

ANA CÖR bórkereskedésben

MURSZKA SZOBOTÁBAN

ALEKSANDROVA CESTA 2.

kaphatók a legjobb cseh gyártmányu **gépszijjak** mindenféle szélességben. Minden darab szijjért a gyár garatál.

Ugyanottan kaphatók mindennemű bőr és cipész kellékek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban. 6

POSTAKOSARAK

szőlőnek és minden más gyümölcsnek bármely mennyiségben olcsón kaphatók KOŠARAČKA INDUSTRIJA d. d. Varaždin, Medjimurska cesta.

MODERNI AUTO!!

SOLIDNE CENE!
NOVA
AUTOTAKSA!
TRAUTMANN FRANČ
MURSKA SOBOTA.
Telefon broj: 30.
MODERNI AUTO!!
SOLIDNE CENE!

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok
legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és géphelykedésben
Murska Sobota.